

## LITTERATURLISTE DYKKEMEDISIN

### Jan Risberg, NUI

*Listen under er definitivt ikke komplett. Nummerering og rekkefølge er vilkårlig - du må lese deg gjennom alle alternativene.... Jeg har listet bøker som jeg synes er viktige og gitt en beskrivelse i kursiv ut fra mine egne, høyst private, vurderinger som ikke nødvendigvis deles av andre anmeldere, noen av mine arbeidsgivere generelt eller NUI spesielt. Jeg tror likevel at en slik kort beskrivelse kan være nyttig for de av dere som tross alt må ta et valg uten å ha alternative kilder for vurdering. Lykke til!*

1. Shilling CW, Carlston CB, Mathias RA. The Physician's guide to diving medicine. Plenum Press. New York 1984. ISBN 0-306-41428-7  
736s  
*En gammel, men meget god bok. Mye faktaopplysninger og dekker dykkemedisinen i hele sin bredde. Er svært grundig, men pga alderen kan den vanskelig anbefales for den som ikke er kjent med de senere års utvikling på de enkelte feltene.*
2. Edmonds C, Lowry C, Pennefather J. Diving and subaquatic medicine. 3. utgave. Butterworth-Heinemann. Oxford 1992. ISBN 0 7506 0259 7.  
565s  
*For deg som vil beherske **klinisk** dykkemedisin på en bedre måte og som i tillegg kan skille personlige oppfatninger fra vitenskapelige fakta. For her ligger bokens svakhet: Forfatterens høyst personlige (ofte klinisk funderte) oppfatninger skiller uklart fra vitenskapelig dokumenterte forhold. Men for deg som vil lære klinisk diagnostikk og behandling er boken utmerket.*
3. Bove AA, Davis JC. Bove and Davis' Diving medicine. 3. Utgave . W.B. Saunders company. Philadelphia 1997. ISBN 0-7216-6056-8.  
418s  
*Et svært godt alternativ for den som vil kombinere klinisk erfaring med vitenskapelig dokumentasjon. Ikke så tykk, men konsentrert og svært etterrettelig. Kan trygt anbefales forutsatt at ikke den strengt vitenskapelige tilnæringsmåten er ditt krav.*
4. Tønjum S. Dykkemedisinsk håndbok. Eget forlag. Bergen 1989. ISBN 82-991909-0-8.  
343 s  
*Lærebok i avansert førstehjelp - først og fremst for dykkere og paramedisinsk personell. Begynner å bli litt gammel, men fortsatt dekkende for dette bruksområdet. Lite egnet som lærebok i dykkemedisin.*
5. Bennett PB, Elliot DH. The physiology and medicine of diving. 4. utgave W. B. Saunders Company Ltd. London 1993. ISBN 0-7020-1589-X.  
613s  
*Selve "Bibelen" for mange av oss. Fullstendig uunnværlig hvis du ønsker vitenskapelige kryssreferanser. En rekke topp kvalifiserte kapitelforfattere sikrer et svært høyt nivå. Som klinisk lærebok er den mindre egnet - prøv et av de andre alternativene. Ønsker du å lese om mekanismer og trenger tall for å belegge påstandene dine har du sannsynligvis funnet boken din her.*
6. United States Navy, Direction of commander, Naval Sea Systems command. U.S. Navy Diving Manual Volume 1 (Air diving). Revision 3. NAVSEA 0994-LP-001-9010. Best

- Publishing Company. Flagstaff AZ 1993. *Igjen et "must" for den som vil ha en "operasjonell gullstandard". Skal en prosedyre sammenlignes mot "noe" blir det ofte USN Diving Manual. Slik skal det gjøres - i følge de som har gjort mest av det.... I tillegg til prosedyrer for luftdykking finner du avsnitt om dykkemedisin og rekompresjonstabellene her. Gjeldende retting (aug -98): Change 6 av juli 1996.*
7. United States Navy, Direction of commander, Naval Sea Systems command.U.S. Navy Diving Manual Volume 2 (Mixed gas diving). Revision 3. NAVSEA 0994-LP-001-9020. Best Publishing Company. Flagstaff AZ 1991.  
*Som over, men beskriver metningsdykking. Gjeldende retting (aug -98): Change 3 av 15.5.96.*
  8. Örnhagen H. Hyperbar fysiologi och dykerimedicin. 3. omarbeidede utgave Eget forlag. Västerhaninge 1998. ISBN 91-630-0007-5  
202s  
*Min favoritt når det gjelder introduksjon til temaet. Ikke for deg som kan mye/en del, men definitivt en bok du kan bruke en god stund før du trenger oppgradering. Svensk språk, oversiktlige strektegninger. Absolutt ikke "dyptpløyende", men 100% etterrettelig. Anbefales varmt.*
  9. Arntzen AJ, Eidsvik S. Norske dykke og behandlingstabeller. Utvidet og revidert utgave. X-dykk. Bjørndalstræ 1991. ISBN 82-992411-0-3  
82s  
*Har du ikke denne så skjønner jeg ingen ting..... Den finnes i ulike formater og utgaver, men norske dykketabeller med kommentarer er et **must**. Du må kjøpe den før du tenker på annen litteratur.*
  10. Daugherty CG. Field Guide for the Diver-Medic.Coastal Aquatics Publications, Austin Texas 1992.  
177s  
*Et alternativ (bedre?) til Tønjums bok. Er på engelsk (=ulempe), men praktisk spiral-innbinding og gode strektegninger øker nytteverdien. Kan anbefales.*
  11. National Oceanic and Atmospheric Administration. NOAA Diving Manual, 1991.  
*For deg som vil ha "alt". Et alternativ etter at du har kjøpt USN Diving Manual, men er vel først og fremst nyttig for den vitenskapelige dykkeren.*
  12. Grunnleggende dykketeori. Red: Per Vangsøy. Norges Dykkeforbund, Oslo, 1994. ISBN 82-91440-01-8.  
*Man måkrype før man kan gå. Her lærer du å krype - sakte og forsiktig. For deg som bare har lyst til å snuse på stoffet uten å grave deg ned i detaljer. Kan ikke erstatte noen lærebok i dykkemedisin, men er fin for sportsdykkeren.*
  13. Elliott DH. Medical assesement of fitness to dive. Biomedical Seminars, Ewell 1995. ISBN 0-9525162-0-9.  
320 s, 60 fig + tab  
*Utsteder du helseattester for dykkere? Da er denne et verdifullt tilskudd til bokhyllen. En rekke gode foredrag fra ledende fagpersoner innen sine områder gir en omfattende beskrivelse av helsekrav til yrkesdykkere.*

## LITTERATUR SPEIELT OM HYPERBAR OKSYGENBEHANDLING

14. Hyperbaric oxygen therapy: A committee report. Bethesda MA, Undersea and Hyperbaric Medical Society, 1999.  
82s  
*Denne må du starte med. Inneholder de "offisielle" amerikanske (UHMS) retningslinjene for hvilke sykdommer/skader som kvalifiserer for HBO-behandling.*
15. Kindwall EP, Whelan HT. Hyperbaric medicine practice. Second edition. Flagstaff AZ, Best Publishing Company, 1999. ISBN 0-941-332-78-0  
952s  
*En svært god bok i hyperbarmedisin. Etter min vurdering har denne boken utviklet seg til å bli "referanseverket" i klinisk HBO-behandling. Boken har praktisk anvendelse både for klinikerne og for forskeren, men Jain har trolig fortsatt en mer strengt vitenskapelig tilnærming mot stoffet.*
16. Jain KK. Textbook of hyperbaric medicine. 2<sup>nd</sup> revised edition. Toronto, Hogrefe & Huber Publishers, 1996. ISBN 0-88937-127-X  
546s  
*Min personlige favoritt når jeg hurtig vil orientere meg mht bruk av HBO ved gitte indikasjoner. Den inneholder ikke nødvendigvis evige sannheter, men stort sett finner jeg de nødvendige kryssreferansene her. Jeg synes også kapitler om mekanismer, bivirkninger, komplikasjoner osv. er meget godt beskrevet.*
17. Örnhagen H. Kompendium i hyperbarmedisin. Eget forlag. Västerhaninge, 1993. ISBN 91-630-2170-6  
104s  
*Igjen en **meget** god bok fra Örnhagen. Kan absolutt ikke erstatte de større lærebøkene, men er det ideelle utgangspunktet for deg som vil få et lite innblikk i stoffet uten å gjøre det til fulltidsbeskjeftigelse. Obs! Boken inneholder lite klinikk/vurdering av indikasjonsstillinger men mye "teknikk" og basal fysiologi.*
18. Oriani G, Marroni A, Wattel F (eds). Handbook on hyperbaric medicine. Berlin, Springer Verlag, 1996, ISBN 3-540-75016-9.  
902s, 169 fig, 102 tab.  
*Ny, stor, men ikke nødvendigvis den beste? Dyktige kapittelforfattere, men ikke mitt valg. Smak og behag er forskjellig. Jeg synes denne er **vel** personlig i sin omtale, rotete i struktur og avgrensning av ansvarsområdene for de ulike kapittelforfatterne. Likevel: Her er det flere **meget** gode kapitler - og kan hende jeg er for kritisk opptatt av ujevnheterne.*

Bestilling av bøkene:

- 1,2,3,5,12,15 Bokhandel  
4 TØMED, Boks 153, 5852 Bergen. Tlf/Fax 55 13 77 23  
6,7,11: Best Publishing Co, P.O. Box 30100, Flagstaff, AZ 86003-0100, USA, Fax  
+1-602-526-0370, e-mail: [divebooks@bestpub.com](mailto:divebooks@bestpub.com) ,  
<http://www.diveweb.com/best>  
8,17 Hans Örnhagen, Havrestigen 15, 13755 VÄSTERHANINGE, Sverige Fax:  
+46-8-50030111, e-mail: [ornhagen@sto.foa.se](mailto:ornhagen@sto.foa.se)  
9 Barotech, Bjørndalsgrend 9, 5171 LODDEFJORD Tlf 55 26 65 51, Fax 55 26  
67 60, e-mail: [Barotech@c2i.net](mailto:Barotech@c2i.net)  
10 Coastal Aquatics Publications, 8807 Wildridge Drive, Austin, TX 78759, USA  
14 Undersea & Hyperbaric Medical Society, 10531 Metropolitan Ave., Kensington  
MD 20895-2627 USA, Fax +1-301-942-7804. e-mail: [uhms@uhms.org](mailto:uhms@uhms.org),  
<http://www.uhms.org>  
13 Biomedical Seminars, 7 Lyncroft Gardens, Ewell Surrey, England KT17 1UR

Viktige kilder for dykkelitteratur, disse har utarbeidet egne lister som stadig revideres over aktuell dykkelitteratur:

Best Publishing Co  
Undersea & Hyperbaric Medical Society

Dykkemedisinsk bibliotek:

Bibliotekar Benthe-Katrin Solberg, NUI, Boks 23 Ytre Laksevåg, 5848 Bergen Tlf 55 94 28 36.  
Fax 55 94 28 04

På nettet - prøv:

<http://www.nui.no>  
<http://diveweb.com/best>